

[C. O. Pedersen.]

kan afløses. I § 9 har vi foreslaaet, at der kan oprettes Fæstebrug og Selvejebraug paa Statsjorden, og i § 12 foreslaar vi altsaa, at disse Fæstebrug, hvis man ønsker det, kan afløses. Grunden hertil er ganske simpelt den, at det er vor Opfattelse, at Selveje er den bedste Brugsform. Dertil kommer, at Folk, der har valgt Fæste, meget vel senere kan komme til den Opfattelse, at det var bedre for dem, hvis de havde Ejendommen som Selveje, og saa finder vi det rimeligt, at den Mulighed staar dem aaben, at de kan blive Selvejere, naar de ønsker det. Endvidere gør jeg opmærksom paa, at denne Overgang fra Fæstebrug til Selveje gælder kun Husmandsbrug, oprettede efter dette Forslag, og ikke Husmandsbrug efter Loven af 1919. Som jeg allerede har nævnt, anser vi den private Udstykning for at give de bedste Resultater, ganske særlig fordi man bør tilskynde Ejendomsdeling, hvor dette kan ske, og derfor ønsker vi fra vor Side ogsaa at sætte ind med Støtte overfor denne Form for Udstykning, og det paa en saadan Maade, at man kan vente, der kommer Resultater ud deraf. Grundlaget for Overtagelsen af disse Brug paa den privat erhvervede Jord er ligesom ved Statsjorden Grundværdien. Vi kan ikke se nogen Grund til, at Staten skal gøre Forskel paa de unge, der ønsker at erhverve en Ejendom. Forholdene maa være lige, enten de erhverver den Jord, som Staten har købt til Udstykning, eller de erhverver den ved den private Udstykningsform. Der er ingen Anledning til at stille den ene Kategori af Husmænd anderledes og ringere end den anden. Man maa huske paa, at ved denne Form for Udstykning drejer det sig næsten altid, eller i hvert Fald i de fleste Tilfælde, om Erhvervelse af en enkelt Parcel fra en Gaard, og der kan det ikke undgaas, at Prisen kommer til at overstige Grundværdien, det er ganske afgjort. Derfor foreslaar vi ogsaa her, at der skal indrykkes en Forskelsprioritet, som er rentefri og afdragsfri, medens den første Ejer har Bruget. Jeg har jo nok set og ogsaa hørt det paa Møder, at der har været Tale om, at her var alle Muligheder aabne for, at Staten kom til at betale Gildet. Det tror jeg nu ikke rigtig paa, men for at berolige dem, der maatte være af denne Opfattelse, har vi foreslaaet, at Jordlovsudvalget skal godkende Prisen, og naar Staten saa har sin Prioritet paa Differencen mellem Grundværdiprisen og Købeprisen, tror jeg ikke, man

behøver at være særlig bekymret paa Statskassens Vegne. Det, der kan være Tale om, er altsaa en Rentedifference paa Forskelsprioriteten, den Forskel mellem Købepris og Grundværdi, som Jordlovsudvalget i Forvejen skal have godkendt.

I § 23 foreslaar vi, at der ogsaa ydes Støtte til mindre, nyoprettede Gaardmandsbrug. Vi har sat Grænsen for disse Gaardes Størrelse ved 20 ha. Endvidere har vi indsat en Bestemmelse om Amtskommissioners og Jordlovsudvalgets Medvirkning, og det haaber jeg ogsaa maa virke beroligende paa dem, der mener, at der her var en Mulighed for, at Staten skulde komme til at betale Gildet.

§ 24 omhandler Tillægsparceller, og derunder hører jo, hvad man i daglig Tale kalder de indeklemte Husmænd. Ud fra vort Syn paa Ejendomsretten maa vi ogsaa her fastholde, at den Jord, der er fornøden til, at disse Brug kan blive forstørret, skal man købe i det aabne Marked. Men her ligger det jo i Sagens Natur, at Prisen ved disse Køb næsten altid vil komme til at ligge betydeligt højere end ved andre Køb, og den vil ikke sjældent komme til at ligge saa højt, at den vil blive for høj for Brugeren, naar han skal forrente den. Derfor har vi ogsaa foreslaaet i Paragraffen, at Landbrugsministeren kan give Rentefrihed for en Fjerdedel af Laanet til Købesummen. Denne Bestemmelse vil ikke være ærede Medlemmer ukendt, for den fandtes ogsaa i det Forslag, vi fremsatte i Fjor, og det er et Spørgsmaal, som derefter indgaaende blev drøftet i Udvalget.

Vi har foreslaaet til denne Del af Forslaget at bevilge 1 Mill. Kr., og et lignende Beløb foreslaar vi til Erhvervelse af Have- og Byggepladser, og jeg skal her atter fremhæve vor Forhandlingsvillighed med Hensyn til alle Pengebeløb i Forslaget.

Bestemmelserne angaaende Byggelaan, Stempelfrihed og andre almindelige Forhold, som vi kender i den nugældende Lovgivning, finder jeg ikke Anledning til at komme nærmere ind paa ved denne Lejlighed; derimod vil jeg gerne sige nogle Ord om de Pantebreve, der udstedes. Vi har stillet Forslag om, at de Pantebreve, der udstedes for Byggelaan til Fæstebrug, og de Pantebreve, der udstedes, naar det er Selveje, af Staten skal kunne transporteres til Kongeriget Danmarks Hypotekbank, men samtidig foreslaar vi, at det Kurstab, der kan fremkomme ved, at Hypotekbanken overtager Pantebrevene, skal refunderes Statskassen af Jordfonden. Vi ser ikke nogen Anledning til, at Jordfonden, som